امتحان **نوبت اوّل** درس: **فارسی**	**باسمه تعالی** مدیریت آموزش و پرورش سلماس دبیرستان متوسطه اوّل **شهید مطهری**	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲/۱۰/۱۸ ساعت امتحان: ۹/۳۰ صبح مدت پاسخگویی به سؤالات: ۶۰ دقیقه
پایه تحصیلی: هشتم		
نام و نام خانوادگی:		

ردیف	متن سؤالات	بارم
	دستور کار الف: معنی هر یک از واژه های مشخّص شده در ابیات و عبارات داده شده را در مقابل آن بنویسید.	
۱	الف- بشر **ماورای** جلالش نیافت بَصَر مُنتهای جمالش نیافت ب- فرش هایش از گلیم و **بوریا**ست پ- خدا برای ملخ دو چشم سرخ و دو **حدقه**، چونان ماه تابان آفرید. ت- ایران، سرزمین ما، سرزمینی است بس کهن که دیری در **درازنای** تاریخ خویش، آبادترین کشور جهان بوده است.	۱
	دستور کار ب: هر یک از عبارت های نظم و نثر زیر را به زبان امروزی برگردانید.(معنی کنید.)	
۲	الف- به درگاهِ لطف و بزرگیش بر بزرگان نهاده بزرگی ز سر ب- کنم از جیب نظر تا دامن چه عزیزی که نکردی با من	۱/۵
	پ- به قدر فهم مُستمِعان می گویم.	۰/۵
	ت-هان و هان! خویشتن را خوار مدار!	۰/۵
	دستور کار پ – درک مطلب	
۳	در عبارت«اکنون، عصر چیرگی ماشین و رایانه و به طور کل، روزگار تسلّط دستاوردهای علمی و فنّاورانه بر تار و پود زندگی بشر است.» منظور از «تار و پود زندگی» چیست؟	۰/۵
۴	منظور از «**چشم و چراغ ایرانی**» در عبارت(تویی که در این روزگار، چشم و چراغ ایرانی و بهار آفرین باغ ایران.) را بنویسید.	۰/۵

www-kanoon-ir

۵	«تدبیر مناسب در موقعیّت های مهمّ زندگی» مربوط به کدام مهارت های سفر زندگی است؟ الف- خود آگاهی ☐ ب- چیرگی بر احساسات و هیجانات ☐ پ- تفکّر خلّاق ☐ ت-تصمیم گیری ☐	۰/۵
۶	در عبارت« بدان که اینها که تو گفتی همه فرع است و اصل در خوردن، آن است که لقمهٔ حلال باید و اگر حرام را صد از این گونه آداب به جا بیاوری فایده ندارد و سبب تاریکی دل شود.» بَهلول این عبارت را خطاب به چه کسی بیان کرده بود؟ ..... و از نظر بهلول اصل اساسی و مهم در « طعام خوردن» چیست؟	۰/۵
۷	در عبارت« ما ابتدای خویش فراموش نکرده ایم که ما این بودیم. هر روز، زندگی گذشتهٔ خود را به یاد می آورم، **تا خود به غلط نیفتم.**» منظور از قسمت مشخّص شده را بنویسید.	۰/۵
	دستور کار ت – دانش های زبانی و ادبی	
۸	**ارکان تشبیه** را در عبارت« **با بارش باران، صَحرا مانند مَخمل سبز، زیبا و دلفریب می شود.** » مشخّص کنید.	۱
۹	در بیت«بَر او راست خَم کرد و چَپ کَرد راست خروش از خَمِ چَرخِ چاچی بِخاست»کدام **صنعت ادبی** آشکارتر است؟	۰/۵
۱۰	در عبارت«مرد توانگر ثروتش را به نیازمندان بخشید.» نقش دستوری (نهاد،مفعول، متمّم و فعل) را مشخّص کنید. نهاد: مفعول : متمّم : فعل:	۱
۱۱	با دقّت در قافیهٔ هر یک از بیت های زیر **نوع قالب** آن شعر را بنویسید. خارکش پیری با دلق درشت پشته ای خار همی بُرد به پشت لنگ لنگان قدمی برمی داشت هر قدم دانهٔ شکری می کاشت	۰/۵
	دستور کار ت- تاریخ ادبیات	
۱۲	نام نویسندهٔ هر یک از آثار ادبی زیر را در مقابل شان بنویسید. الف- فرزند ایران: ب- جامع التّمثیل:	۱

«پارسا و نیک سیرت باشید»

www-kanoon-ir

راهنمای تصحیح امتحان نوبت اوّل(دی ماه ۱۴۰۲) درس « فارسی» پایهٔ هشتم مدرسه شهید مطهری سلماس

معنی واژه ها

۱- الف: بالاتر از، برتر از ب: حصیر پ: مردمک چشم، کاسهٔ چشم ت-طول، درازا

معنی عبارت های نظم و نثر

۲- الف: قدرتمندان در برابر قدرت خداوند بزرگی و قدرت شان را فراموش می کنند و در برابر عظمت و بزرگی او سر تعظیم فرود می آورند.

ب: همهٔ وجودم را که می بینم متوجّه می شوم که در حق من خیلی لطف کرده ای .

پ: به اندازهٔ درک و شعور شنوندگان و کسانی که به حرف هایم گوش می دهند می گویم.

ت: آگاه باش که خودت را کوچک نکنی .

درک مطلب

۳- تمام اجزاء زندگی ۴- تو مایهٔ امیدواری و افتخار ایران هستی.

۵- تصمیم گیری ۶- شیخ جُنید بغدادی – لقمهٔ حلال باید. ۷- تا مرتکب خطا و اشتباه و خودبزرگ بینی نشویم.

دانش زبانی و ادبی

۸- رکن اوّل: مشبّه (صَحرا)/ رکن چهارم : ادات تشبیه (مانند)/ رکن دوم: مشبّه به(مَخمل سبز)/ رکن سوم: وجه شبه(زیبا و دلفریب).

۹- «واج آرایی» یا **«نغمهٔ حروف»**.

۱۰- **نهاد**: مرد توانگر/ **مفعول** : ثروتش / **متمّم** : نیازمندان / **فعل**: بخشید ۱۱- «مثنوی»

تاریخ ادبیات

۱۲- الف: میرجلال الّدین کَزّازی ب: محمّد حَبله رودی

«همکاران ارجمند خدا قوّت» نظر همکاران گرانمایه صائب می باشد.